

İLKÖĞRETİM OKULU ÖĞRETMENLERİNİN ÖRGÜTSEL VATANDAŞLIK DAVRANIŞLARININ BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Ar. Gör. Barış Uslu
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
barisuslu@gmail.com

Prof. Dr. Esergül Balcı
Dokuz Eylül Üniversitesi
esergulbalci@gmail.com

Aslı Coşkun Uslu,
Tutak Gazi İÖO
asli_coskun@hotmail.com

Özet

Bu çalışmada ilköğretim okulu öğretmenlerinin örgütsel vatandaşlık davranışlarının betimlenerek, bazı değişkenler açısından incelenmesi ve hangileri açısından anlamlı farklılıklar ortaya konulduğunun belirlenmesi amaçlanmaktadır. Tarama modelindeki araştırmada kullanılan ölçme aracı; Yücel'in (2007) "Örgütsel Vatandaşlık Ölçeği", Tuna'nın (2008) "Örgütsel İletişim Envanteri" ve kişisel bilgi formundan oluşmaktadır. Örneklem; Manisa'daki 19 resmi ilköğretim okulunda görev yapan 548 öğretmenden oluşmaktadır. Verilerin çözümlenmesi amacıyla t testi, ANOVA ve Scheffe testleri yapılmış, etki büyüklüğü değerleri hesaplanmıştır. Örgütsel vatandaşlık davranışı alt boyutlarında yaş, cinsiyet, meslekteki çalışma süresi, kurumdaki çalışma süresi, kurumun bulunduğu sosyo-ekonomik çevre ve örgütsel iletişim algı düzeyi değişkenlerine göre anlamlı farklar olduğu; medeni durum değişkeninin ise anlamlı bir farklılık yaratmadığı tespit edilmiştir. Öğretmenlerin örgütsel vatandaşlık davranışlarının eğitim öğretim sürecinin etkinliğine olumlu etkisinin olduğu görülmüştür. Bu davranışlar arasında göreceli olarak düşük değerlendirilen gönüllü davranışlar olmuştur. Bu nedenle uygulayıcılara, öğretmenlerin gönüllü davranışlarını artırmaya yönelik faaliyetlere önem vermeleri ve öğretmenleri bu yönde teşvik edici bir iletişim ortamı oluşturmaya çalışmalarını önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Vatandaşlık Davranışı, Örgütsel İletişim, İlköğretim, Öğretmen.

EXAMINING THE ORGANIZATIONAL CITIZENSHIP BEHAVIORS OF THE PRIMARY SCHOOL TEACHERS IN TERMS OF SOME VARIABLES

Abstract

Depicting elementary school teachers' organizational citizenship behaviors, investigating in terms of some variables and determining which ones propound significant differences are aimed in this study. Measurement tool consist "Organizational Citizenship Scale" Yücel (2007), "Organizational Communication Inventory" Tuna (2008) and personal information form. Sample is composed of 548 teachers from schools in Manisa. For analyzing the data; t-test, ANOVA and Scheffe tests were made, effect size values were calculated. There are statistically significant differences according to age, gender, profession, working time, working time in organization, the level of socio-economic environment of institutions and organizational communication perception in sub-dimensions of organizational citizenship behaviors and marital status doesn't make significant difference. Teachers' organizational citizenship behaviors have positive effects on effectiveness of education and training process. Voluntary behaviors have been assessed relatively low. Thus; giving importance to activities; improving voluntary behaviors of teachers and working to create medium of communication; inciting teachers in this direction are suggested to practitioners.

Key Words: Organizational Citizenship Behavior, Organizational Communication, Elementary Education, Teacher.

Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi
Journal of Research in Education and Teaching
Mayıs, Haziran, Temmuz 2012 Cilt 1 Sayı 2 ISSN: 2146-9199

